

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Філатова Тетяна Вячеславівна, 1979 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2001 році Одеський державний політехнічний університет за спеціальністю «Економічна кібернетика» та у 2025 році Національний університет «Одеська політехніка» за спеціальністю «Комп'ютерні науки», здобувачка вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою Національного університету «Одеська політехніка», м. Одеса, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Економіка».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Національного університету «Одеська політехніка» від «22» квітня 2026 року №33, у складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради – Ірина Башинська, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки Національного університету «Одеська політехніка»;

Рецензенти – Наталія Скрипник, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародного менеджменту та інновацій Національного університету «Одеська політехніка»;
Світлана Черкасова, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аналізу та аудиту Національного університету «Одеська політехніка»;

Офіційні опоненти – Руслан Дименко, доктор економічних наук, професор, професор кафедри товарознавства та комерційної діяльності в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури;
Костянтин Шапошников, доктор економічних наук, професор, віцепрезидент з наукової роботи та міжнародних зв'язків Закладу вищої освіти «Університет трансформації майбутнього» МОНУ.

на засіданні «30» червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки Філатової Тетяни Вячеславівни на підставі публічного захисту дисертації «Методи та моделі підтримки прийняття економічно обґрунтованих рішень в управлінні системою якості вищої освіти» за спеціальністю 051 – Економіка.

Дисертацію виконано у Національному університеті «Одеська політехніка».

Науковий керівник: Зоя Соколовська, доктор економічних наук, професор, Національний університет «Одеська політехніка», завідувачка кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Розроблено та обґрунтовано теоретичні положення, науково-методичні підходи і рекомендації щодо трансформації системи вищої освіти в Україні в умовах формування інформаційної економіки та необхідність її адаптації до актуальних викликів сучасності. Дисертація виконана українською мовою. Оформлення дисертації відповідає вимогам, встановленим МОН України, дисертація містить всі необхідні структурні елементи та їх належне оформлення. Обсяг тексту дисертації відповідає встановленому відповідно до специфіки галузі знань та спеціальності.

За результатами досліджень опубліковано 45 наукових праць: 2 монографії (в співавторстві); 1 стаття у науковому періодичному виданні іншої держави; 13 статей (з

яких 12 у наукових фахових виданнях України, що включені у міжнародні наукометричні бази, 1 стаття – Scopus); 22 – тез доповідей на наукових конференціях, зареєстровано авторські права на 7 наукових творів, з яких до мінімального переліку наукових публікацій здобувача увійшли:

1. Журан О.А., Філатова Т.В., Чернишов О.О. Модель формування сучасних компетенцій ІТ-фахівців. *Інформатика та математичні методи в моделюванні*. 2019. Том 9. № 3. С.195-202. URL: http://immm.opu.ua/files/archive/n3_v9_2019/immm_n3_v9_2019.pdf (Дата звернення 05.01.2026). DOI: <https://doi.org/10.15276/imms.v9.no3.195> (Категорія Б, Index Copernicus, Google Scholar). (0,63 д.а., особистий внесок здобувачки: формування переліку компетенцій до конкурентоспроможного фахівця для задоволення потреб та вимог ІТ-компаній з залученням експертного методу - 0,35 д.а.).

2. Івченко І., Філатова Т., Лінгур Л. Моделювання управління кадрами на ІТ-ринку праці. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна серія «Економічна»*. 2021. № 101. С. 101-112. URL: <https://periodicals.karazin.ua/economy/article/view/18322/16665> (Дата звернення 05.01.2026). DOI: <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2021-101-10> . (Категорія Б, Index Copernicus, DOAJ, Google Scholar) (0,99 д.а., особистий внесок здобувачки: запропоновано процес підбору якісних кваліфікованих ІТ-фахівців - 0,35 д.а.).

3. Журан О., Лінгур Л., Філатова Т. Особливості управління персоналом в ІТ-сфері на засадах корпоративної соціальної відповідальності. *Економіка та суспільство*. 2021. №30. С. 101-112. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/626> (Дата звернення 20.01.2026). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-26> (Категорія Б, Index Copernicus, CiteFactor, ESJ, Web of Science (Research Commons), Google Scholar). (0,72 д.а., особистий внесок здобувачки: формування причин виявлення кваліфікованих фахівців, підбору персоналу та ефективного управління командами ІТ-проектів - 0,24 д.а.).

4. Філатова Т.В., Журан О.А., Івченко І.Ю. Проектування інформаційних систем та рішення інформатизації переходу компаній в онлайн сферу. *Інформатика та математичні методи в моделюванні*. 2021 Том 11. № 4. С. 365-372. URL: http://immm.op.edu.ua/files/archive/n4_v11_2021/immm_n4_v11_2021.pdf (Дата звернення 21.01.2026). DOI: <https://doi.org/10.15276/imms.v11.no4.365>. (Категорія Б, Index Copernicus, Google Scholar). (0,54 д.а., особистий внесок здобувачки: обґрунтовано використання нових методів управління організацією у сфері онлайн, запропоновано етапи та технологію проектування інформаційних систем - 0,2 д.а.).

5. Івченко І.Ю., Філатова Т.В., Івченко О.І. Розвиток нових підходів до моделювання процесів діагностики та аналізу ризиків в ІТ компаніях. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2023. № 5. С. 124-129. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/11/322-20.pdf> (Дата звернення 05.02.2026). DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-322-5-20> (Категорія Б, Index Copernicus, Google Scholar). (0,66 д.а., особистий внесок здобувачки: запропоновано використання методів інтелектуальної обробки інформації в поєднанні з експертними методами прийняття рішень - 0,22 д.а.).

6. Tetiana Filatova, Iryna Ivchenko. Methods of supporting acceptance of economically based decisions in the management of the quality system of higher education. *Причорноморські економічні студії*. 2024. №85. С. 54-58. URL: http://bses.in.ua/journals/2024/85_2024/12.pdf. (Дата звернення 05.02.2026). DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.85-10>. (Категорія Б, Index Copernicus, Google Scholar). (0,54 д.а., особистий внесок здобувачки: обґрунтовано вплив на рівень підготовки у вищих та середніх освітніх закладах майбутніх фахівців в галузі ІТ та в економічній сфері, тісно пов'язаних з технологіями ІТ; визначено ключові питання та вимоги, які виникають при формуванні фахівців - 0,18 д.а.).

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні та висловили зауваження:

Дименко Руслан Анатолійович, д.е.н., Київський національний університет будівництва і архітектури МОН України, професор кафедри товарознавства та комерційної діяльності в будівництві. Зауваження:

- Було б доцільно у п. 1.1 проаналізувати проблеми управління якістю вищої освіти з точки зору глибшого впливу поточних форс-мажорних ситуацій в Україні. Зокрема, варто було б більш ретельно окреслити коло чинників, що впливають на якість освітнього процесу в умовах воєнного стану, таких як масова міграція студентів та викладачів або перехід на повністю дистанційні форми в екстремальних умовах. Це сприяло б більш широкому погляду на загальні тенденції розвитку досліджуваної галузі.
- У розділі 2 (п. 2.3) в ході представлення математичної моделі предметної області за допомогою теорії множин, графів та реляційної алгебри вважаю за доцільне їх порівняння з іншими існуючими (альтернативними) методами концептуального та семантичного моделювання, щоб обґрунтувати переваги та ефективність саме такого комплексного математичного апарату.
- У розділі 2 (п. 2.4) більше уваги треба було б приділити визначенню конкретних критеріїв і ваг при проведенні експертного оцінювання для порівняння навчальних планів різних рівнів акредитації. Не до кінця розкрито, за якою саме технологією експерти виставляють бали (від 0 до 5) для пере-зарахування дисциплін, і як забезпечується об'єктивність цих оцінок.
- Наприкінці розділу 3 або у загальних висновках доцільно б було підкреслити, наскільки впровадження інструментально-аналітичного забезпечення за допомогою інструменту Parser (Парсер), обґрунтування управлінських рішень може здійснити вплив не тільки безпосередньо на діяльність ЗВО, а й у більш широкому сенсі, вплинути на загальні тренди розвитку галузі.
- Було б цікаво проаналізувати відповідність ринку праці та рівня підготовки за однією з технічних спеціальностей. Це є актуальним для повоєнного відновлення. Чи достатньо, наприклад, поточна підготовка спеціальності G3 Електрична інженерія відповідає новим трендам, особливо через енергетичну кризу

Шапошников Костянтин Сергійович, д.е.н., професор, віце-президент з наукової роботи та міжнародних зв'язків Закладу вищої освіти «Університет трансформації майбутнього» МОНУ. Зауваження:

- У розділі 1 (п. 1.2) наведено детальний аналіз структури навчальної програми бакалаврів спеціальності Економіка освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» з розрахунком кредитів та відсоткових часток дисциплін. Надання такого вузькоспецифічного практичного та статистичного матеріалу виглядає дещо передчасним для суто теоретичного розділу і, можливо, було б більш доречним у практичній частині роботи (розділ 2 або 3) як приклад для апробації розроблених моделей.
- Було б доречним навести в п. 2.1 огляд існуючих оболонок та інтелектуальних систем саме в досліджуваній галузі покращення якості вищої освіти з коротким супроводом-описом їх головних особливостей. Це ще більш підкреслило б оригінальність запропонованої в роботі розробки.
- В архітектурі процесів управління якістю вищої освіти з врахуванням ентропії системи (п. 2.4) доцільно б було передбачити інтеграцію багаторівневої інформаційної моделі предметної області освітніх закладів різного рівня, що забезпечує формалізований опис освітнього середовища та дозволяє автоматизувати процеси оцінювання і контролю якості на всіх рівнях управління, що сприяло б підвищенню функціональності за рахунок реалізації можливості

проведення порівняльного аналізу висновків системи та наслідків прийнятих на цій основі реальних управлінських рішень.

- В ході проведення модельних експериментів як аналітичної бази прийняття управлінських рішень в системі якості освіти на прикладі спеціальності F3 Комп'ютерні науки освітньої програми Управління проєктами (п. 3.1) доцільно було б задіяти більше коло спеціальностей та освітніх програм. Результати експериментальних випробувань сприяли б більшому охопту, прозорості та обґрунтованості прийнятих на цій основі економічних рішень.
- У загальних висновках роботи доцільно б було зупинитись на спектрі можливостей подальшого застосування запропонованого підходу в практиці роботи не тільки ЗВО, а й в установах, які беруть участь в утворенні сучасних компетенцій конкурентоспроможних фахівців.

Башинська Ірина Олександрівна, д.е.н., професор, Національний університет «Одеська політехніка» МОН України, професор кафедри економіки. Зауваження:

- Доцільним було б розширити методичний інструментарій оцінювання ефективності трансформаційних процесів у системі якості вищої освіти за рахунок порівняльного аналізу з міжнародними моделями підтримки прийняття рішень в управлінні системою якості вищої освіти, що підвищило б рівень універсальності запропонованих підходів.
- Представлена методика оцінювання економічної ефективності підготовки ІТ-фахівців базується на аналізі їх впливу на економічні показники держави. Разом з тим варто було б конкретизувати систему індикаторів та методику розрахунку інтегрального ефекту від впровадження запропонованих управлінських рішень.

Черкасова Світлана Олександрівна, к.е.н., доцент, Національний університет «Одеська політехніка» МОН України, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту. Зауваження:

- Слід зазначити, що в підпункті 1.3 дисертації більш чітка класифікація складових інструментальної бази підтримки прийняття рішень (LMS, системи зовнішнього та внутрішнього моніторингу, інструменти бізнес-аналітики тощо), що підкріплена відповідним графічним або табличним представленням, сприяла б більш прозорому структуруванню матеріалу;
- У підпункті 2.4 доцільно уточнити, чи існують нормативні обмеження МОН України щодо перезарахування дисциплін при зміні освітньо-кваліфікаційного рівня, які можуть суперечити запропонованим формалізованим правилам їх об'єднання засобами імітаційного моделювання;
- В підпункті 3.1 дисертації в ході опису бази даних не зовсім зрозуміло, чому саме обрана система управління базами даних PostgreSQL. Доцільно було б освітити цей аспект проблеми, як важливої сервісної складової

Скрипник Наталія Анатоліївна, к.е.н., Національний університет «Одеська політехніка» МОН України, доцент кафедри міжнародного менеджменту та інновацій. Зауваження:

- У роботі часто вживаються терміни «кваліфіковані кадри» та «конкурентоспроможні фахівці», однак їх використання потребує термінологічної узгодженості як із синтаксичного, так і з семантичного погляду. Автору доцільно було б у вступній частині подати їх формальні визначення, щоб забезпечити однозначність подальшого викладу матеріалу.
- У розділі 1 (п. 1.2), на наш погляд, зайвим є детальний розгляд базових функцій організаційного управління (планування, облік, контроль, організація, оперативне управління тощо), оскільки ці поняття є достатньо відомими з класичних наукових літературних джерел з менеджменту і безпосередньо не розкривають специфіку управління саме якістю інтелектуальної продукції ЗВО.

- У розділі 2 (п. 2.2) більше уваги треба б було приділити класифікації ієрархічних рівнів інформаційної моделі управління ЗВО (від кафедри до ректорату), підкріпленою структурованою таблицею з детальним описом прав доступу до баз даних і сховищ для кожного рівня. Це сприяло б більш прозорому сприйняттю запропонованої ієрархічної структури.
- У розділі 3 (п. 3.3) під час застосування методів нечіткої математики для оцінки альтернатив (зокрема, методу багатокритеріального відбору через перетинання нечітких множин) не зовсім прозоро описано технологію формування експертних оцінок (функцій приналежності) для кожної з 5 альтернатив за 10 критеріями. Слід чіткіше пояснити, хто виступав експертами і яким чином їхні вербальні оцінки були трансформовані у математичні значення.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради,

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Філатовій Тетяні Вячеславівні ступінь доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 – Економіка.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Ірина БАШИНСЬКА